

**КЛІМАТИЧНА АДАПТАЦІЯ
В УКРАЇНІ:
СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**
(присвячена Всесвітньому Дню захисту клімату)

**МАТЕРІАЛИ І-Ї ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

15 травня 2020 р.

Херсон, ХДАУ

*Всеукраїнська науково-практична конференція «Кліматична адаптація в Україні: стан, виклики та перспективи (присвячена Всесвітньому Дню захисту клімату)»
(15 травня 2020 року)*

Міністерство освіти і науки України

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

**Факультет водного господарства,
будівництва та землеустрою**

Кафедра науки про Землю

**КЛІМАТИЧНА АДАПТАЦІЯ
В УКРАЇНІ: СТАН, ВИКЛИКИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

(присвячена Всесвітньому Дню захисту клімату)

Збірник матеріалів

I-ї Всеукраїнської науково-практичної

конференції

15 травня 2020 року

Херсон – 2020

Всеукраїнська науково-практична конференція «Кліматична адаптація в Україні: стан, виклики та перспективи (присвячена Всесвітньому Дню захисту клімату)» (15 травня 2020 року)

УДК 55:33:502/504 (08)

Кліматична адаптація в Україні: стан, виклики та перспективи (присвячена Всесвітньому Дню захисту клімату): Матеріали І-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції. [Херсон, 15 травня 2020 року]. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. - 112 с.

У збірнику викладено матеріали, розглянуті на пленарному засіданні І-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції «Кліматична адаптація в Україні: стан, виклики та перспективи».

Розглянуті актуальні питання проблематики змін клімату, формування пропозицій щодо вдосконалення державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку держави, обґрунтування заходів з адаптації заходів у сільському господарстві з урахуванням особливостей кожного регіону, визначення пріоритетних досліджень аграрної галузі щодо пом'якшення впливу змін клімату, адаптації освітніх програм з урахуванням кліматичних змін.

Рекомендується науковцям, громадським діячам, викладачам, аспірантам, студентам.

Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність поданих матеріалів.

© Херсонський державний
аграрний університет, 2020
© Кафедра науки про Землю, 2020

Всеукраїнська науково-практична конференція «Кліматична адаптація в Україні: стан, виклики та перспективи (присвячена Всесвітньому Дню захисту клімату)»
(15 травня 2020 року)

СПОРУДИ КОРПУСУ ФАКУЛЬТЕТУ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА, БУДІВНИЦТВА ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ	
Мельниченко С. Г., Бабушкіна Р. О. ВПЛИВ ТРАНСПОРТУ НА ЗМІНУ КЛІМАТУ В УКРАЇНІ	65
Мельник М.А., Шукайло С.П., Жужа В.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН КЛІМАТУ НА ЕВОЛЮЦІЮ ҐРУНТОВОГО ПОКРОВУ ТА РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЙОГО АДАПТАЦІЇ	68
Мельниченко С. Г., Бабушкіна Р. О. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ АДАПТАЦІЇ ДО ЗМІНИ КЛІМАТУ В УКРАЇНІ	73
Морозов О.В., Морозов В.В., Козленко Є.В., Нікітенко М.П. ФОРМУВАННЯ БАЗИ ДАНИХ ЕКСПЕРТНИХ СИСТЕМ ЕКОЛОГО-МЕЛІОРАТИВНОГО МОНІТОРИНГУ ЗРОШУВАНИХ ЗЕМЕЛЬ	76
Нікітенко М.П. ВПЛИВ БАГАТОРІЧНОГО ВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА ЗМІНИ КЛІМАТУ В УКРАЇНІ	82
Петрова А.Т. МЕТОДИ ОЧИЩЕННЯ ЛОКАЛЬНО ЗАБРУДНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ	88
Смирнов В.М., Бабушкіна Р.О. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ПОЛЯ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ м.МИКОЛАЄВА ВАЖКИМИ МЕТАЛАМИ	90
Смирнов В.М., Бабушкіна Р.О. НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ УРБОЛАНДШАФТІВ	100
Чухненко П.С., Глазунов М.М. СТВОРЕННЯ КОМФОРТНОГО МІКРОКЛІМАТУ У ПРИМІЩЕННЯХ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ЗНАНЬ ПРО КІМНАТНІ РОСЛИНИ	108

МЕЛЬНИЧЕНКО С. Г.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Херсонський державний університет*

БАБУШКІНА Р. О.

*к. с.-г. н., доцент
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

ВПЛИВ ТРАНСПОРТУ НА ЗМІНУ КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Одним з основних чинників глобальної зміни клімату є викиди парникових газів транспортними засобами. За останні десятиліття викиди вуглекислого газу транспортними засобами зросли набагато більше, ніж викиди в інших галузях і очікується, що в майбутньому вони зростатимуть швидше.

В Україні існує розвинута інфраструктура залізничного, автомобільного, водного, авіаційного транспорту. Але на сьогодні рівень безпеки, показники якості та ефективності перевезень пасажирів та вантажів, енергоефективності, динаміка техногенного навантаження на довкілля не відповідають сучасним вимогам. Зростає рівень забруднення атмосферного повітря, ґрунтів, водних об'єктів внаслідок використання застарілого обладнання, рухомого складу, незадовільного стану транспортної мережі (залізничних колій, автодоріг, технічних характеристик аеропортів, причалів), екологічно шкідливих паливних матеріалів[1].

Україна має доволі густу транспортну мережу та високу активність автотранспорту в містах, що завдає значної шкоди довкіллю. Крім того, більше 20 % транспортних засобів експлуатується з перевищенням установлених нормативів умісту шкідливих речовин у відпрацьованих газах.

Викиди забруднюючих речовин автомобільним транспортом у середньому за рік становлять близько 5,5 млн. т., що складає 39 % від загального обсягу викидів в Україні. У найбільших містах забруднення вихлопними газами сягає 70 – 90% від загального рівня забруднень. Основними причинами цього є : застарілі конструкції двигунів , неякісне паливо та погана організація дорожнього руху.

Тому більшість європейських країн надають перевагу розвитку громадського транспорту та велоруху. Викиди від автобуса втричі менші, ніж від автомобіля – 95г CO₂/км на людину.

У відпрацьованих газах, що викидають транспортні засоби близько 280 видів шкідливих речовин, серед яких найбільшу небезпеку становлять: оксиди азоту, ртуть, свинець, альдегіди, оксиди вуглецю та сірки, вуглеводні та сажа [2].

Вирішення екологічних проблем тільки в одній галузі народного господарства – транспортному секторі країни, дасть змогу не тільки значно знизити модуль техногенного навантаження на довкілля, сприяти збереженню унікальних природних та історико-культурних ландшафтів, а й суттєво призупинити негативні тенденції у зміні клімату. Для зменшення негативного впливу транспорту на довкілля в Україні, необхідно:

- впровадження більш жорсткого контролю за дотриманням допустимих норм викидів в атмосферне повітря;
- використання для транспортних засобів більш якісного пального, яке має низьку концентрацію шкідливих домішок;
- проведення постійного технічного контролю за станом транспортних засобів;
- встановлення контролю на різних рівнях за дотриманням екологічних норм при введенні в експлуатацію транспортної інфраструктури;

Всеукраїнська науково-практична конференція «Кліматична адаптація в Україні: стан, виклики та перспективи (присвячена Всесвітньому Дню захисту клімату)» (15 травня 2020 року)

- вдосконалення конструкції паливної системи двигунів транспорту, яка передбачатиме поступове зменшення викидів шкідливих речовин в навколишнє середовище;

- пропаганда та розвиток велосипедної інфраструктури;

- стрімке введення в експлуатацію електромобілів [3].

Отже, для розв'язання екологічних проблем, пов'язаних із експлуатацією транспортних засобів, необхідно комплексно і системно здійснювати заходи щодо екологізації транспортної інфраструктури.

Література

1. Транспорт і зміна клімату [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://city2030.org.ua/sites/default/files/documents/GIZ_SUTP_SB5e_Transport-and-Climate-Change_UA_0.pdf.

2. Екологізація секторів економіки: транспорт [Електронний ресурс] // Всеукраїнська екологічна ліга – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ecoleague.net/pro-vel/tematychni-napriamy-diialnosti/ekolohizatsiia-sektoriv-ekonomiky/transport>.

3. Транспорт [Електронний ресурс] // Національний екологічний центр України – Режим доступу до ресурсу: <http://necu.org.ua/transport/>.